

שלום לך,

אנו שמחים להגיש לך סקירה נוספת בסדרת **Managing By The Book**. כתמיד, כדאי לנצל גם את ההרחבות והקישורים הרבים למידע נוסף ומעשיר. קריאה מהנה ומועילה, עידן בכור

חשיבה חדה - בין מציאות לאשליה / גלעד דיאמנט

בשנים האחרונות אנו נחשפים למחקרים, מאמרים וספרים רבים העוסקים בתהליכי קבלת החלטות, והמתמקדים ברובם בשאלת מרכיבי "הרציונאליות" ובניתוח של תהליכי החשיבה האנושיים בהם נוצרות הטיות בתהליכים אלה (ראו את ספריהם של: [דניאל כהנמן](#), [דן אריאלי](#), [יוסי יסעור](#), [אייל ונטר](#) ועוד).

ספרו החדש של **גלעד דיאמנט** מצטרף גם הוא לרשימה מכובדת זו, אך תוקף את הנושא מזווית שונה מהמקובל – בעוד שמרבית המחקרים בוחנים את תהליכי החשיבה ("איך המוח עובד"), מרחיב דיאמנט את היריעה ומתבונן גם באופן בו אנו מקבלים את הנתונים מהעולם החיצוני וכן בזיקה שבין "תפיסות העולם" הפנימיות שלנו לבין האופן בו אנו תופסים ומפרשים את "המציאות".

הבדל נוסף: דיאמנט אינו מדען או חוקר אקדמי. נקודת המוצא שלו מייצגת גישה ספקנית-מדעית (**חשיבה חדה**) היכולה "לעזור לנו להבחין בין ידע ועובדות לבין פרשנויות ומשאלות לב, בין נכון לשגוי, בין מציאות לאשליה" (עמוד 10).

חלקו הראשון של הספר מנסה לענות על השאלה **מה באמת קורה שם בחוץ?** ומציג דוגמאות רבות לפער בין "המציאות כהווייתה" לבין האופן שבו אנו קולטים ומפרשים אותה לעצמנו ולאחרים – כתוצאה ממידע לא אמין אשר מגיע אלינו משפע מקורות המידע שברשותנו (שאת רובם כלל איננו טורחים לבדוק), וכן עקב אשליות, תעתועי זיכרון והטיות שונות ומשונות, כפי שמדגימים לנו היטב הסרטונים המשעשעים אותם תמצאו באתר המחבר [כאן](#).

החלק השני, **ממלכת משאלות הלב**, עוסק בהשפעתן של תפיסות ואמונות וקורא תיגר על "מקורות ידע נשגבים" (עמ' 138), "אנרגיות קסומות" (עמ' 181) ואשליות אחרות הנוגעות לתפיסת המציאות והנובעות ממניפולציות עצמיות או מניפולציות חיצוניות המופעלות עלינו, בתמימות או בזדון, כפי שמדגים גיימס רנדי בסדרת הסרטונים בהם הוא חשף את "קסמיו" של אורי גלר – [כאן](#).

החלק השלישי, **התנגשות העולמות**, מנתח את יחסי הגומלין בין שני טיפוסים המונעים ע"י "מערכות הפעלה" שונות לחלוטין זו מזו: **החווים** אשר עולמם מתבסס על תחושותיהם הפנימיות והסובייקטיביות, ומולם קבוצת **הבזדקים** המסתמכים על ראיות חיצוניות, מדעיות ואובייקטיביות בלבד (עמ' 248-249). מאחר ואצל רובנו מופעלות שתי מערכות אלה, במינונים שונים ובנסיבות שונות, מאפשר לנו הספר לבחון את עצמנו, לזהות את תפיסותינו ולהיות מודעים להשפעתן של תפיסות אלה על האופן שבו אנו מקבלים החלטות.

**** **השורה התחתונה**: ספר מעורר מחשבה המומלץ הן ל"ספקנים ותיקים" אשר ימצאו בו ביסוס נוסף לספקנותם זו, והן למקבלי החלטות המעוניינים להבחין בין נתונים אובייקטיביים לבין נתונים הנשענים על תפיסות ואמונות.

הרחבות מומלצות (הקלקה לקישור ישיר לסרטונים, לאתרים ולמאמרים מטה)
[אתר "חשיבה חדה"](#): בלוג + סרטוני וידאו רבים להמחשת הטענות המובאות בספר
[הרקע לספר והתחומים בהם הוא עוסק](#) (מתוך קמפיין הדסטארט) - וידאו 3:07 דק'
[ראיון על הספר מתוך התכנית "עושים סדר"](#) עם [בן כספית](#) 21.8.14 - וידאו 6:13 דק'
[הפרק המלא בנושא "אשליות המונים"](#) מתוך הספר (עמ' 49-55) – באתר "אלכסון"
["מגיפת אמונות ההבל שהשתלטה על חיינו"](#) - אירי ריקין, ספרים הארץ 15.9.2014
לרכישה מקוונת של הספר: [רכישה ישירה באתר המחבר](#), [סימניה](#), [סטימצקי](#)

הוצאה עצמית, 2014
כריכה רכה, 296 עמודים

גלעד דיאמנט

בן 45, מתגורר בחיפה. בעל תואר בפזיקה ומדעי המחשב מאוני' ת"א. עוסק מעל 20 שנים בתפקידי מחקר פיתוח וניהול בחברות הייטק. בעל הבלוג "חשיבה חדה" בו הוא כותב על תופעות שונות המשפיעות דרמטית על תפיסת המציאות שלנו ועל תהליכי קבלת החלטות.

[מידע נוסף כאן](#)

ספר מצוין זה מאיר כלפיד בחשכה, ומפריך שלל גישות נאיביות ואמונות תפלות שהיקפן רק הולך וגדל בעת האחרונה.

פרופ' יוסי יסעור

מרצה לתורת ההחלטות ומנע"ס המרכז האקדמי רופין

כשסיימתי לקרוא את הספר הרגשתי שקבלתי זוג חדש של משקפיים שמאפשרים לי לראות את העולם באופן חד יותר.

ד"ר ארז גרטי

המח' לכימיה ביולוגית, מכון ויצמן

© כל הזכויות שמורות
[Managing By The Book](#)

קבלת החלטות